

Mnenje Odbora regij – Prispevek kohezijske politike k strategiji Evropa 2020

(2011/C 15/03)

SKLEPI ODBORA REGIJ

- Odbor regij mora biti v strukturirani obliki – tudi z uporabo spoznanj platforme za spremljanje strategije Evropa 2020 – vključen v nadaljnje izvajanje strategije Evropa 2020. Zato bi morali v letnem poročilu Evropske komisije za spomladanski vrh predvideti *stalno poglavje o vključenosti lokalnih in regionalnih oblasti* v izvajanje strategije;
- Kohezijska politika mora biti tudi v prihodnosti usmerjena v cilje ekonomske, socialne in teritorialne kohezije, določene v Pogodbi EU, zlasti z zmanjševanjem razlik v stopnji razvoja posameznih regij in zaostanka najbolj prizadetih regij. V skladu s tem vodilom bo dejavno prispevala k izvajanju ciljev strategije Evropa 2020;
- Le s horizontalnim pristopom kohezijske politike je mogoče zagotoviti, da imajo vse regije Evropske unije možnost aktivno sodelovati pri izvajanju strategije Evropa 2020;
- To bi lahko dosegli s *teritorialnim paktom z lokalnimi in regionalnimi oblastmi*, ki bi na ravni evropskih institucij opredelil vključenost lokalnih in regionalnih oblasti v izvajanje strategije Evropa 2020 ter tudi določil priporočilo za teritorialne pakete, ki bi lahko na nacionalni ravni zagotovili strukturirano vključevanje lokalnih in regionalnih oblasti glede na njihove pristojnosti.

Glavni poročevalec:	Dr. Michael Schneider, državni sekretar za zvezne in evropske zadeve, pooblaščenec zvezne dežele Saške-Anhalt pri nemški zvezni vladi (DE/EPP)
Referenčni dokument:	Zaprosilo belgijskega predsedstva

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

Uvodne ugotovitve

1. ugotavlja, da sporočilo Evropske komisije in sklepi Evropskega sveta o strategiji Evropa 2020 vsebujejo pomembne odločitve glede prihodnje usmeritve politik EU v spodbujanje trajnostne rasti, inovativnosti in zaposlovanja;

2. poudarja, da so se evropske institucije v nadaljnjih razpravah sporazumele o krovnih ciljih in prednostnih področjih, ki naj bi jih v naslednjih mesecih podprli z vodilnimi pobudami in zakonodajnimi predlogi;

3. opozarja, da sta vključevanje in aktivno sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti pri nadaljnjem oblikovanju strategije in kreptvi njihove vloge pri njenem izvajanju posebnega pomena;

4. v zvezi s tem ugotavlja, da je usmerjena uporaba potenciala in virov lokalnih in regionalnih oblasti ključ za uspeh strategije Evropa 2020;

5. poudarja, da lahko kohezijska politika EU pomembno prispeva k izvajanju strategije Evropa 2020;

6. zato pozdravlja zaprosilo belgijskega predsedstva Sveta EU za mnenje Odbora regij o prihodnji vlogi kohezijske politike pri izvajanju strategije Evropa 2020;

7. želi spomniti, da je Odbor regij v preteklih letih intenzivno proučeval usmeritev lizbonske strategije ter sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti pri njenem izvajanju, obravnaval pa je tudi prihodnjo usmeritev strategije Evropa 2020;

8. v zvezi s tem želi opozoriti predvsem na naslednje dokumente:

— belo knjigo Odbora regij o upravljanju na več ravneh ⁽¹⁾, v kateri je Odbor glede teritorialne kohezije pozval k dosled-

⁽¹⁾ Bela knjiga Odbora regij o upravljanju na več ravneh, Cdr 89/2009 fin.

nemu vključevanju lokalnih in regionalnih oblasti v sektorske politike EU;

— mnenje o prihodnosti lizbonske strategije po letu 2010 ⁽²⁾, v katerem ugotavlja, da mora nova strategija temeljiti na že obstoječih partnerskih strukturah;

— mnenje o prihodnosti kohezijske politike ⁽³⁾, v katerem Odbor poudarja, da mora ta politika ostati osrednji steber evropskega povezovanja.

Cilji: strategija Evropa 2020 in kohezija se sta soodvisni

9. poudarja, da je treba pri oceni prihodnje vloge kohezijske politike za izvajanje strategije Evropa 2020 izhajati iz pogodb in ciljev različnih politik EU;

10. v zvezi s tem ugotavlja, da mora biti prispevek kohezijske politike k izvajanju strategije Evropa 2020 v skladu s cilji, določenimi v členu 174 Pogodbe o delovanju Evropske unije, ter s horizontalnim ciljem ekonomske, socialne in teritorialne kohezije, ki ga Lizbonska pogodba vključuje v člen 3 Pogodbe o Evropski uniji;

11. poudarja, da je cilj kohezijske politike krepitev ekonomske, socialne in teritorialne kohezije, da se spodbudi usklajen razvoj Unije kot celote in zmanjšajo razlike med stopnjami razvitosti različnih regij ter zaostalost območij z najbolj omejenimi možnostmi. Pri tem je treba posebno pozornost nameniti podeželju, območjem, ki so jih prizadele gospodarske težave ali spremembe v industriji, ter območjem, ki so hudo in stalno prizadeta zaradi neugodnih naravnih ali demografskih razmer, kot so najsevernejše regije z zelo nizko gostoto prebivalstva ter otoške, obmejne in gorske regije; poleg tega opozarja na izzive, navedene v študiji „Evropa 2020“ o regijah v EU, med njimi regijah na zunanjih mejah EU in mestnih območjih, katerih predmestja so pogosto območja vse močnejšega propadanja ter socialnega in gospodarskega siromašenja; nadalje meni, da bi bilo treba pri izvajanju strategije Evropa 2020 upoštevati tudi najbolj oddaljene regije, v skladu s členom 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije;

⁽²⁾ Mnenje Odbora regij *Prihodnost lizbonske strategije po letu 2010*, Cdr 25/2009 fin.

⁽³⁾ Predhodno mnenje Odbora regij *Prihodnost kohezijske politike*, Cdr 210/2009 fin.

12. ugotavlja, da so strukturni skladi EU bistveno prispevali k izvajanju lizbonske strategije, vendar obžaluje, da so lokalne in regionalne oblasti premalo vključene v to izvajanje;

13. zato podpira sklepe Evropskega sveta z dne 17. junija 2010, v katerih je poudarjeno, da je treba za uspeh strategije Evropa 2020 spodbujati ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo ter razvijati infrastrukturo, vendar obžaluje, da ti sklepi premalo upoštevajo teritorialno razsežnost;

14. opozarja na ugotovitve iz Kokovega poročila, ki navaja, da lokalne in regionalne oblasti niso bile vključene v izvajanje lizbonske strategije, in na podlagi tega poudarja, da je njihova aktivna udeležba na terenu pomemben pogoj za uspešno izvajanje strategije Evropa 2020;

15. meni, da so za uspešno izvajanje strategije Evropa 2020 posebno pomembni naslednji vidiki:

— zgodnje in obsežno vključevanje lokalnih in regionalnih oblasti, da se doseže poistovetenje akterjev s cilji, vsebino in ukrepi strategije Evropa 2020;

— strategija Evropa 2020 mora biti zmožna mobilizirati razvojni potencial vseh lokalnih in regionalnih oblasti;

— strategijo Evropa 2020, ki je zasnovana tematsko, je treba povezati s horizontalnim pristopom kohezijske politike, da se zagotovi široka udeležba in učinkovitost v okviru vseh lokalnih in regionalnih oblasti;

16. svari pred dodatnim upravnim obremenjevanjem kohezijske politike z nadaljnjimi zahtevami po poročanju, ki presega okvir obstoječih postopkov;

17. poudarja, da morajo biti v središču kohezijske politike tudi v prihodnje prožne strategije, ki so prilagojene lokalni in regionalni ravni ter prispevajo k doseganju ciljev strategije Evropa 2020, in sicer tako, da dajejo odgovore na najrazličnejše razvojne potrebe lokalnih in regionalnih oblasti;

18. ponovno nasprotuje predlogu Evropske komisije iz sporočila z dne 12. maja 2010 o krepitvi gospodarskega upravljanja, da se odpravi uporaba kohezijskega sklada za države članice, ki so v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, pri tem pa se sklicuje na svojo resolucijo z dne 10. junija 2010⁽⁴⁾;

⁽⁴⁾ Stališče Odbora regij v njegovi resoluciji z dne 10. junija 2010 (CdR 175/2010, točka 12).

19. poudarja, da je kohezijska politika tudi tesno povezana s storitvami splošnega pomena, saj obe politiki medsektorsko prispevata h krepitvi notranjega trga in kohezije v Evropi. Zato meni, da je treba storitve splošnega pomena, ki so odločilni dejavnik za pametno, trajno in vključujočo rast, ustrezno poudariti v strategiji Evropa 2020. Kakor priporoča Montijevo poročilo o novi strategiji za notranji trg (maj 2010), je treba kot politične cilje prihodnje strategije rasti Evropske unije opredeliti predvsem financiranje infrastrukture storitev splošnega pomena in storitve, povezane s socialno vključenostjo;

20. meni, da je izvajanje strukturnih reform v Evropi, nujnih za spodbuditev trajnostne rasti, inovacij in zaposlovanja, tudi v evropskih institucijah, glavna naloga strategije Evropa 2020, ki prinaša tudi precejšnjo dodano vrednost. Strukturne reforme so izredno pomembne tudi za uspešno izvajanje kohezijske politike;

21. nasprotuje ukrepom, ki težišče pri uporabi strukturnih skladov omejujejo na strukturne pomanjkljivosti, opredeljene v strategiji Evropa 2020, če ti ukrepi niso hkrati v skladu s cilji kohezijske politike (vsebinska pogojenost);

22. kljub temu meni, da bi bilo mogoče na temelju partnerskega dialoga z lokalnimi in regionalnimi oblastmi, ki se mora začeti pravočasno pred naslednjim programskim obdobjem za strukturne sklade, in po potrebi na pogodbeni osnovi, kot na primer s teritorialnimi pakti, ki jih predlaga OR, določiti skupne cilje in okvirne pogoje za prihodnjo uporabo strukturnih skladov, ki bi bili tako za vse udeležene precej zavezujoči in bi zato lahko prispevali tudi k makroekonomski pogojenosti.

Prispevek kohezijske politike k izvajanju treh prednostnih nalog: pametne, vključujoče in trajnostne rasti

23. pozdravlja temeljno usmeritev strategije Evropa 2020 k trajnostni rasti, inovativnosti in zaposlovanju ter podpira večje vključevanje socialne in okoljske razsežnosti;

24. meni, da je to izraz globalnega razumevanja, v skladu s katerim mora konkurenčnost temeljiti na trajnosti ter okrepljeni socialni in teritorialni koheziji;

25. ugotavlja, da je kohezijska politika že v preteklosti precej spodbujala pametno, trajnostno in vključujočo rast v Evropski uniji, ki je sedaj v središču strategije Evropa 2020.

Prispevek kohezijske politike k doseganju ciljev

26. poudarja, da lahko instrumenti kohezijske politike v okviru kohezijskih ciljev, določenih v Pogodbi, pomembno prispevajo k doseganju ciljev strategije Evropa 2020. Pri tem je treba nujno ohraniti ravnovesje med njeno tradicionalno (in še vedno aktualno) nalogo in novimi strateškimi izzivi, s katerimi se srečuje celotna EU. To ravnovesje se lahko med drugim doseže tudi z ohranitvijo posebnega statusa za konvergenčne regije;

27. poudarja, da cilji prihodnje strategije Evropa 2020 – zlasti glede na vse bolj okrnjena finančna sredstva – niso usmerjeni predvsem v količinsko uporabo proračunskih sredstev, in meni, da bo uspešno izvajanje strategije Evropa 2020 močno odvisno od vrste in kakovosti uporabljenih instrumentov in njihove prijaznosti do uporabnika; v zvezi s tem poudarja, da si je treba prizadevati za čim večjo vključenost vseh obstoječih finančnih instrumentov EU. Pri tem gre zlasti za instrumente, ki dejansko omogočajo financiranje podobnih pobud (na primer ESRR in EKSRP na področju razvoja podeželja);

28. meni, da je treba v okviru kohezijske politike še naprej razvijati inovativne instrumente financiranja, kot so npr. obnovljivi skladi, da se tako še izboljša učinek vzvoda, ki ga ima kohezijska politika pri uresničevanju ciljev, določenih v strategiji Evropa 2020;

29. v zvezi s ciljem na področju zaposlovanja (povišanje stopnje zaposlenosti prebivalstva v Evropski uniji v starosti od 20 do 64 let na 75 %) poudarja, da je v okviru sedanjih strukturnih programov na voljo okrog 14 milijard EUR sredstev za krepitev sposobnosti podjetij in delavcev, da predvidijo spremembe in se soočijo z njimi. Od tega je približno 9,4 milijarde EUR namenjenih podpori podjetjem pri uvajanju učinkovitih ukrepov za izboljšanje znanja in sposobnosti zaposlenih;

30. pri tem poudarja, da je treba okrepiti povezavo med skladi s teritorialno razsežnostjo in še posebej med Evropskim socialnim skladom in Evropskim skladom za regionalni razvoj, da se ustvarijo nove zaposlitvene možnosti oz. da se z ukrepi za izobraževanje in nadaljnje usposabljanje poveča zaposljivost delavcev;

31. podpira poziv k ustanovitvi skupnega evropskega strateškega okvira, ki bi vključeval Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR), Evropski socialni sklad (ESS), Kohezijski sklad, Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) in Evropski sklad za ribištvo (ESR); Evropsko komisijo zato poziva, da s skupno okvirno uredbo o kohezijski politiki zagotovi sodelovanje ESRR in ESS tudi v naslednjem obdobju financiranja;

32. v zvezi s ciljem na področju raziskovanja (povečanje izdatkov za raziskave in razvoj v Uniji na 3 % BDP) poudarja, da je po podatkih Komisije v sedanjem obdobju financiranja za raziskave, razvoj in inovacije namenjenih 86 milijard EUR ali 25 % kohezijskih sredstev, ki prispevajo k oblikovanju in krepitvi raziskovalnega prostora v evropskih regijah;

33. ugotavlja, da politika podpore, usmerjena – kot je to pri kohezijski politiki – v regionalne in lokalne oblasti, dopolnjuje spodbujanje evropske odličnosti in lahko zagotovi, da bo evropska politika na področju raziskav in inovacij razvila potrebno širino, ki bo omogočila uspeh strategije Evropa 2020;

34. v zvezi s ciljem na področju *podnebnih sprememb in energije* (20-odstotno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov ter povečanje deleža obnovljivih virov energije in izboljšanje energetske učinkovitosti za enak odstotek) meni, da mora izboljšanje kakovosti okolja še naprej ostati prednostna naloga v strukturnih programih vseh držav članic, in ugotavlja, da je v sedanjem obdobju financiranja temu namenjena približno tretjina vseh kohezijskih sredstev (105 milijard EUR); poleg tega opozarja, da vzpostavitev novih finančnih instrumentov na področju podnebne politike na mednarodni ravni ne bi smela voditi k zmanjšanju sredstev, namenjenih kohezijski politiki; znova pa tudi poudarja, da bi skupni učinek vlaganj moral biti tak, da ne bi prišlo do dodatnih emisij toplogrednih plinov;

35. ugotavlja, da je okrog 48 milijard EUR tega zneska namenjenih za ukrepe na različnih področjih, katerih cilj je soočanje s podnebnimi spremembami, kot so ukrepi za zaščito in prilagajanje. Sem štejejo tudi naložbe v npr. spodbujanje učinkovitih in obnovljivih virov energije (9 milijard EUR) ter posredni ukrepi, kot so trajnostni projekti za mestni promet (6,2 milijarde EUR);

36. glede cilja na področju *izobraževanja* (zmanjšanje deleža mladih, ki prezgodaj opustijo šolanje, in povečanje deleža prebivalstva v starosti od 30 do 34 let, ki uspešno zaključi terciarno izobraževanje oz. pridobi ustrezno raven usposobljenosti, na 40 %) poudarja, da kohezijska politika že v sedanjem obdobju financiranja v mnogih operativnih programih pomembno prispeva k zmanjšanju deleža mladih, ki predčasno opustijo šolanje. Pri tem je treba upoštevati zlasti posebne izzive, povezane z dostopnostjo in vzdrževanjem šolskih ustanov na redko poseljenih območjih;

37. vendar tudi poudarja, da so pristojnosti Unije na tem področju omejene in da morajo države članice zagotoviti ustrezna sredstva in pristojnost odločanja lokalnih in regionalnih oblasti ter svoje nacionalne cilje določiti glede na izhodiščni položaj in razmere v državi, pri tem pa upoštevati našteve krovne cilje;

38. v zvezi s ciljem na področju *boja proti revščini* (zmanjšanje števila ljudi v Evropski uniji, ki živijo v revščini oz. jim grozi revščina, za 20 milijonov) meni, da lahko kohezijska politika na podlagi osredotočenosti na rast in zaposlovanje prispeva k boju proti revščini v Evropski uniji, predvsem s spodbujanjem lokalnih in regionalnih projektov vključevanja in zaposlovanja; v novih programih je za odpravo ovir pri zaposlovanju, zlasti za ženske, mlade, starejše ali nizkokvalificirane delavce, na voljo približno 19 milijard EUR;

39. poudarja, da so programi v okviru Evropskega socialnega sklada za leti 2007 in 2008 po podatkih Evropske komisije zajeli že skoraj 6 milijonov ljudi, od tega je 52 % žensk. Približno tretjina ukrepov je bila namenjenih podpori delavcem, preostali pa so bili usmerjeni v pomoč brezposelnim (33 % prejemnikov je bilo brezposelnih, od tega 7 % dolgotrajno brezposelnih) ter posebno ogroženim skupinam, kot so priseljenci in manjšine (13 %);

40. v zvezi s tem ugotavlja, da lahko Evropska unija v skladu s členom 152 Pogodbe o delovanju Evropske unije zgolj podpira in dopolnjuje dejavnosti držav članic na tem področju;

41. poudarja, da je treba omogočiti uporabo sredstev strukturnih skladov, da bi zmanjšali razlike na področju zdravja.

Prispevek kohezijske politike k izvajanju vodilnih pobud

42. ugotavlja, da so vodilne pobude, predvidene v okviru strategije Evropa 2020, pomembno povezane s tematskimi oz. sektorskimi cilji, pokrivajo pa tudi obsežne dele kohezijske politike;

43. ugotavlja, da je Komisija že opozorila na prispevek strukturnih skladov pri izvajanju večine vodilnih pobud ter da obravnava kohezijsko politiko in strukturne sklade kot pomembne katalizatorje pametne, trajnostne in vključujoče rasti v državah članicah in regijah EU;

44. opozarja, da je treba ukrepe, navedene v okviru vodilnih pobud strategije Evropa 2020, uskladiti z že obstoječimi procesi in ukrepi, da se ohrani preglednost in prepreči podvajanje procesov in obveznosti poročanja;

45. poziva Evropsko komisijo, naj si pri nadaljnjem razvoju vodilnih pobud prizadeva za celostni pristop k različnim evropskim instrumentom financiranja in zagotovi, da se pri tem upošteva ter – če je to mogoče in potrebno – še razširi decentralizirani pristop kohezijske politike;

46. ponavlja svoj poziv, ki ga je izrazil že v mnenju o prihodnosti kohezijske politike, da predlagane vodilne pobude ne smejo povzročiti omejevanja evropske kohezijske politike. Strukturni skladi morajo ostati sposobni celostno reševati probleme na regionalni ravni in se jih ne sme skriti na izpolnjevanje sektorskih nalog;

47. glede vodilne pobude *program za digitalne tehnologije* ugotavlja, da zlasti v zvezi z univerzalnim dostopom do širokopasovnih omrežij na podeželju ali pri razvoju novih storitev za obvladovanje demografskih sprememb obstajajo tesne povezave med programom za digitalne tehnologije in izvajanjem kohezijske politike;

48. v zvezi z vodilno pobudo *Unija inovacij* vidi možnost za boljšo porazdelitev dela in nalog med podporo temeljnimi in uporabnim raziskavam na evropski ravni, usmerjenih v odličnost, ter podporo inovativnosti na decentralizirani ravni, da se tako doseže potreben učinek;

49. v zvezi s tem opozarja na ukrepe kohezijske politike za vzpostavitev regionalnih sistemov za inovativnost in instrumentov za teritorialno sodelovanje, na zagotavljanje tveganega kapitala ter na ukrepe za hitrejšo uvajanje inovativnih izdelkov na trg in povezovanje akterjev iz gospodarstva, znanosti in uprave v mreže;

50. poziva h krepitvi komplementarne porazdelitve vlog med instrumenti EU pri decentraliziranih ukrepih za spodbujanje ukrepov, zlasti ker je spodbujanje inovativnosti že zdaj glavni temelj programov strukturnih skladov EU;

51. v zvezi z vodilno pobudo *Evropa, gospodarna z viri*, pozdravlja cilj, da se v prihodnosti prekine povezava med gospodarsko rastjo in porabo virov, ter opozarja, da bi bilo zlasti za ukrepe za energetske učinkovitost, alternativne vire energije, spodbujanje gospodarstva, ki temelji na recikliranju, in razvoj trajnostnih prometnih konceptov primerno izbrati decentraliziran politični koncept z večjo uporabo strukturnih skladov, s čemer bi ta pobuda pridobila na učinkovitosti;

52. poudarja, da je treba pri različnih posameznih ukrepih na tem področju skrbno razlikovati med pristojnostmi Evropske unije in držav članic ter upoštevati načelo subsidiarnosti. Poleg tega je treba nameniti večjo pozornost učinkovitosti različnih ukrepov, ki se izvajajo;

53. v zvezi z vodilno pobudo *industrijska politika za dobo globalizacije* poudarja, da kohezijska politika pomembno prispeva h krepitvi konkurenčnosti, in sicer z iskanjem potencialov za industrijski razvoj zlasti v šibkejših regijah, s spodbujanjem pobud za oblikovanje grozdov, z ukrepi za podporo MSP, z gradnjo infrastrukture, usmerjene v gospodarstvo, ali s podporo diverzifikaciji industrijskih območij;

54. v zvezi z vodilno pobudo *program za nova znanja in spretnosti in nova delovna mesta* pozdravlja prizadevanja Komisije za podporo mlajši generaciji pri izobraževanju in v poklicnem življenju ter podpira spodbujanje mobilnosti študentov in praktikantov, pa tudi ukrepe podpore za vključevanje mladih na trg dela;

55. opozarja na veliko podvajanje s področji, ki jih pokriva Evropski socialni sklad, in podpira prizadevanja za boljšo povezanost teh ciljev z ustreznimi evropskimi instrumenti financiranja.

Sistem upravljanja kohezijske politike lahko pomembno prispeva k uspešnemu izvajanju strategije Evropa 2020

56. ugotavlja, da lahko večravenjski sistem strukturne politike, ki je bil uspešno razvit v preteklih letih, z obsežnim sodelovanjem lokalnih in regionalnih akterjev ter upoštevanjem lokalnih razmer pomembno prispeva k uspešnemu izvajanju strategije Evropa 2020;

57. poudarja, da je za to treba ohraniti oz. razširiti naslednje elemente kohezijske politike:

- večletno načrtovanje,
- deljeno upravljanje s sredstvi in sofinanciranje,
- vsesplošno izvajanje strukturne politike v vseh regijah Evropske unije,
- načrtovanje in ocenjevanje programov na podlagi kazalnikov, ki niso omejeni na BDP, ob sodelovanju lokalnih in regionalnih oblasti,
- decentralizirano izvajanje,
- vključevanje lokalnih akterjev v skladu s partnerskim pristopom strukturnih skladov,
- prožno upoštevanje vseevropskih prednostnih nalog v regijah
- teritorialno sodelovanje;

58. meni, da se je njegovo stališče, da dosedanja usmeritev kohezijske politike na rast in delovna mesta vodi v pravo smer, izkazalo za pravilno, in zato ocenjuje, da ni treba še bolj omejiti sedanjega dodeljevanja sredstev za strukturne sklade; pri tem morajo strategije, prilagojene lokalnim in regionalnim danostim, ki upoštevajo različne potrebe po razvoju, tudi v prihodnje ostati temelj kohezijske politike;

59. evropske institucije poziva, da pri hitrem izvajanju strategije Evropa 2020 in njenih povezav s kohezijsko politiko zagotovijo možnosti za demokratično in primerno vključenje ustreznih organov, na primer tako, da dovolj časa namenijo posvetovanjem in oblikovanju mnenj na vseh ravneh ter zagotovijo pregledne in razumljive procese odločanja.

Vloga lokalnih in regionalnih oblasti pri izvajanju strategije Evropa 2020

60. opozarja, da bi morala biti teritorialna kohezija, zasidrana v Pogodbi, vodilno načelo za izvajanje strategije Evropa 2020 kot tudi za druge politike EU. Načelo upravljanja na več ravneh je treba upoštevati v vseh fazah izvajanja strategije;

61. vendar pa meni, da je po potrebi treba okrepiti upravne zmogljivosti lokalnih in regionalnih oblasti, da bodo te lahko izpolnile svojo pomembno vlogo v okviru strategije Evropa 2020;

62. zato evropske institucije in države članice poziva, da v okviru *teritorialnega pakta z lokalnimi in regionalnimi oblastmi* opredelijo vključenost lokalnih in regionalnih oblasti v izvajanje strategije Evropa 2020 in v njih opišejo tudi vlogo vodilnih pobud na lokalni ravni; priporočilo teritorialnih paktov bi namreč na nacionalni ravni lahko zagotovilo strukturirano vključevanje lokalnih in regionalnih oblasti glede na njihove pristojnosti in ob spoštovanju načela subsidiarnosti;

63. predlaga uporabo evropske kohezijske politike kot enega ključnih instrumentov sodelovanja lokalnih in regionalnih oblasti pri izvajanju strategije Evropa 2020 v smislu tega teritorialnega pakta. Na vseh področjih, ki jih spodbuja evropska kohezijska politika, bi morale biti omogočeno, da se pomembni lokalni akterji s „teritorialnimi pakti“ mobilizirajo za doseganje prednostnih nalog in ključnih ciljev strategije Evropa 2020;

64. se zavzema za to, da se v ta namen v okviru ciljev kohezijske politike predvidijo dopolnilne ureditve, ki regionalnim in lokalnim oblastem v okviru njihovih operativnih programov omogočajo, da dejavno prispevajo k doseganju prednostnih nalog glede rasti in ključnih ciljev strategije Evropa 2020;

65. predlaga, da se v okviru cilja „evropskega teritorialnega sodelovanja“ organizirata izmenjava izkušenj in povezovanje med regionalnimi in lokalnimi organi za doseganje prednostnih nalog in ključnih ciljev strategije Evropa 2020 ter da se pri tem po potrebi uporabi tudi instrument evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS). Na akcijskem področju transnacionalnega sodelovanja bi lahko predvideli dodatne prednostne naloge za sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti pri izvajanju vodilnih pobud Evropske komisije;

66. predlaga, da se uporabi sistem za poročanje o uporabi sredstev evropskih skladov Evropski komisiji za evidentiranje rezultatov prizadevanj lokalnih in regionalnih oblasti pri izvajanju strategije Evropa 2020. Tako bi preprečili nove birokratske strukture in zahteve za poročanje. Ne bi bile potrebne niti nove institucije niti dodatni viri;

67. poziva Evropsko komisijo, naj na podlagi prej navedenih poročil redno poroča Evropskemu parlamentu in Odboru regij o izvajanju teritorialnih paktov za strategijo Evropa 2020 v okviru kohezijske politike EU ter da razpravlja o strateških priložnostih;

68. poziva Evropsko komisijo, da v okviru 5. poročila o ekonomski in socialni koheziji opiše svojo predstavo o prihodnjih povezavah med kohezijsko politiko in izvajanjem strategije Evropa 2020;

69. meni, da je treba na podlagi 5. poročila o koheziji, ki bo objavljeno v začetku novembra 2010, začeti vseevropsko razpravo o prihodnjih smernicah kohezijske politike v luči strategije Evropa 2020, v katero bo vključena lokalna in regionalna raven, da bi bilo mogoče smernice po fazi posvetovanja in sodelovanja pravočasno sprejeti pred začetkom novega obdobja financiranja;

70. poleg tega meni, da je treba Odbor regij strukturirano vključiti v nadaljnje izvajanje strategije Evropa 2020, in v zvezi s tem predlaga, da bi morali v letnem poročilu Evropske komisije za spomladanski vrh predvideti stalno poglavje o vključenosti lokalnih in regionalnih oblasti v strategijo;

71. poudarja pomen lokalnega in regionalnega strokovnega znanja in izkušenj, ki jih zagotavlja platforma za spremljanje strategije Evropa 2020 za analizo izvajanja strategije Evropa 2020 in za delo Odbora regij.

Sklepne ugotovitve:

72. Kohezijska politika mora biti tudi v prihodnosti usmerjena v cilje ekonomske, socialne in teritorialne kohezije, določene v Pogodbi EU, zlasti z zmanjševanjem razlik v stopnji razvoja posameznih regij in zaostanka najbolj prizadetih regij.

73. V skladu s tem vodilom bo dejavno prispevala k izva-
janju ciljev strategije Evropa 2020.

74. To pa lahko uspe le, če bo tudi v prihodnosti kohezijska politika usmerjena v vse regije Evropske unije.

75. Le s horizontalnim pristopom kohezijske politike je mogoče zagotoviti, da imajo vse regije Evropske unije možnost aktivno sodelovati pri izvajanju strategije Evropa 2020.

76. To bi lahko dosegli s *teritorialnim paktom z lokalnimi in regionalnimi oblastmi*, ki bi na ravni evropskih institucij opredelil vključenost lokalnih in regionalnih oblasti v izvajanje strategije Evropa 2020 ter tudi določil priporočilo za teritorialne pakete, ki bi lahko na nacionalni ravni zagotovili strukturirano vključevanje lokalnih in regionalnih oblasti glede na njihove pristojnosti.

77. Pri tem pa mora ostati težišče podpore kohezijske politike tudi v prihodnje pri najšibkejših regijah in regijah z največ problemi; za regije, ki po letu 2013 ne bodo več upravičene do najvišje podpore (vključno z regijami, ki jih zadeva tako imenovani statistični učinek), pa je treba zaradi težav, ki ostajajo, najti ustrezne in pravične prehodne rešitve, da te regije ohranijo doseženo in se tako zagotovi ohranjanje trajnosti.

78. Hkrati je treba še naprej podpirati regije, ki že sedaj pomembno prispevajo h konkurenčnosti EU. Poleg tega so tudi v gospodarsko močno razvitih regijah strukturno šibkejša območja, ki prav tako potrebujejo podporo.

79. V okviru čezmejnega, nadnacionalnega in medregionalnega sodelovanja lahko k izvajanju strategije Evropa 2020 pomembno prispeva teritorialno sodelovanje.

80. Evropski socialni sklad mora tudi v prihodnosti ostati del kohezijske politike, to pa je treba zagotoviti s skupno okvirno uredbo.

81. Odbor regij mora biti v strukturirani obliki – tudi z uporabo spoznanj platforme za spremljanje strategije Evropa 2020 – vključen v nadaljnje izvajanje strategije Evropa 2020. Zato bi morali v letnem poročilu Evropske komisije za spomladanski vrh predvideti *stalno poglavje o vključenosti lokalnih in regionalnih oblasti* v izvajanje strategije.

82. Lokalne in regionalne oblasti Evropske unije so pripravljene v okviru izvajanja prihodnje kohezijske politike Evrope prispevati k uspehu strategije Evropa 2020.

V Bruslju, 5. oktobra 2010

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO